

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ

Αθήνα, 21 - 08 - 2026

Αριθ. πρωτ.: 46660

Πληροφορίες: Σ. Βασιλοπούλου
Δ. Χουλιάρεας
Τηλέφωνα: 2131313195
2131361230
e-mail: syntonismos2@ypes.gov.gr

Προς:
Τη Βουλή των Ελλήνων
Διεύθυνση Κοινοβουλευτικού Ελέγχου
Τμήμα Αναφορών

Κοινοποίηση:
Βουλευτή κα Καζάνη Αικατερίνη
Βουλή των Ελλήνων

Θέμα: «Αίτημα νομοθετικής ρύθμισης για τη διασφάλιση της συνεχούς απασχόλησης ατόμων με αναπηρία (ΑμεΑ) που εργάζονται μέσω προγραμμάτων της ΔΥΠΑ σε φορείς του Δημοσίου και της Τοπικής Αυτοδιοίκησης»

Σχετ.: Η υπ' αριθμ. πρωτ. 2671/17-6-2026 Αναφορά

Σε απάντηση της ανωτέρω Αναφοράς, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του Υπουργείου Εσωτερικών, σας γνωρίζουμε τα ακόλουθα:

Από το ισχύον θεσμικό πλαίσιο (άρθρο 103 του Συντάγματος), δεν καταλείπεται δυνατότητα για μονιμοποίηση των εκτάκτων υπαλλήλων του Δημοσίου, των Ο.Τ.Α. και του ευρύτερου δημόσιου τομέα, καθώς και για τη μετατροπή συμβάσεων ορισμένου χρόνου σε συμβάσεις αορίστου χρόνου.

Σύμφωνα με την παρ. 8 του άρθρου 103 του Συντάγματος: «8. Νόμος ορίζει τους όρους και τη χρονική διάρκεια των σχέσεων εργασίας ιδιωτικού δικαίου στο Δημόσιο και τον ευρύτερο δημόσιο τομέα, όπως αυτός καθορίζεται κάθε φορά, για την κάλυψη είτε οργανικών θέσεων και πέραν των προβλεπόμενων στο πρώτο εδάφιο της παραγράφου 3 είτε πρόσκαιρων είτε απρόβλεπτων και επείγουσών αναγκών κατά το δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 2. Νόμος ορίζει επίσης τα καθήκοντα που μπορεί να ασκεί το προσωπικό του προηγούμενου εδαφίου. Απαγορεύεται η από το νόμο μονιμοποίηση προσωπικού που υπάγεται στο πρώτο εδάφιο ή η μετατροπή των συμβάσεων του σε αορίστου χρόνου. Οι απαγορεύσεις της παραγράφου αυτής ισχύουν και ως προς τους απασχολούμενους με σύμβαση έργου.»

Βάσει των ανωτέρω απαγορεύεται η μετατροπή συμβάσεων ορισμένου σε αορίστου χρόνου, ενώ με τις διατάξεις του Π.Δ. 164/2004 «Ρυθμίσεις για τους εργαζομένους με συμβάσεις ορισμένου χρόνου στο δημόσιο τομέα», ενσωματώθηκε στο εσωτερικό δίκαιο της χώρας η κοινοτική οδηγία 1999/70/ΕΚ του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, με την οποία επιδιώκεται, μεταξύ άλλων, η καθιέρωση ενός πλαισίου για να αποτραπεί τυχόν κατάχρηση που προκαλείται από τη χρησιμοποίηση διαδοχικών συμβάσεων ή σχέσεων εργασίας ορισμένου χρόνου, όσον αφορά στο προσωπικό του Δημοσίου και του ευρύτερου δημόσιου τομέα. Συναφώς, μετά την δημοσίευση του Π.Δ. 164/2004 εκδόθηκε η υπ' αριθ. ΔΠΠΔΔ/Β18/238/οικ.16084/20-7-2004 εγκύκλιος αναφορικά με την εφαρμογή του.

Σχετική και η αριθ. 146/2023 απόφαση του Β2' Πολιτικού Τμήματος του Αρείου Πάγου, σύμφωνα με την οποία «...Από τα προεκτεθέντα προκύπτει ότι διαδοχικές συμβάσεις εξαρτημένης εργασίας ορισμένου χρόνου συναπτόμενες με το Δημόσιο, τους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης και τους λοιπούς φορείς του ευρύτερου δημόσιου τομέα, υπό την ισχύ των πιο πάνω διατάξεων του άρθρου 103 παρ. 7 και 8 του Συντάγματος (δηλαδή από την 17.04.2001 και εφεξής) δεν μπορούν, ούτε και με νόμο, να μετατραπούν σε

συμβάσεις εξαρτημένης εργασίας αόριστου χρόνου, έστω και αν καλύπτουν πάγιες και διαρκείς και όχι πρόσκαιρες ή απρόβλεπτες ανάγκες του οικείου φορέα, που προέβη στην πρόσληψη. Ούτε καταλείπεται, πλέον, πεδίο εκτίμησης των συμβάσεων αυτών, κατ' ορθό νομικό χαρακτηρισμό της έννομης σχέσης, κατά τη δικαστική διαδικασία, ως συμβάσεων εξαρτημένης εργασίας ιδιωτικού δικαίου αόριστου χρόνου, στην περίπτωση που αυτές καλύπτουν πάγιες και διαρκείς ανάγκες διότι, έστω και αν τούτο συμβαίνει, ο εργοδότης, βάσει των πιο πάνω διατάξεων, δεν έχει την ευχέρεια να προβεί στη σύναψη σύμβασης εξαρτημένης εργασίας αόριστου χρόνου, χωρίς την τήρηση της διαδικασίας και των προϋποθέσεων που θέτει ο νόμος για την πρόσληψη τακτικού προσωπικού. ...».

Η κάλυψη των πάγιων αναγκών των φορέων του δημοσίου και της αυτοδιοίκησης πραγματοποιείται μέσω συγκεκριμένων (διαγωνιστικών) διαδικασιών πρόσληψης τακτικού προσωπικού, στις οποίες μπορούν να συμμετάσχουν όλοι οι ενδιαφερόμενοι που κατέχουν τα απαιτούμενα προσόντα, υπό συνθήκες διαφάνειας και αξιοκρατίας. Οι προσλήψεις πραγματοποιούνται κατόπιν έγκρισης από τα αρμόδια όργανα, σε εναρμόνιση με τη δημοσιονομική κατάσταση της χώρας, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 51 του ν. 4622/2019, όπως ισχύει.

Σημειώνεται ότι, για τη συνταγματικά κατοχυρωμένη προστασία των ΑΜΕΑ και την εξασφάλιση του δικαιώματός τους στην εργασία, στις διαδικασίες πρόσληψης στον εν γένει δημόσιο τομέα, τα άτομα με αναπηρία (Α.μεΑ.), τυγχάνουν ειδικής φροντίδας από το κράτος, όπως αυτό επιτάσσει η διάταξη του άρθρου 21 (παρ. 2) του Συντάγματος, είτε μετέχοντας σε ειδικές προκηρύξεις οι οποίες εκδίδονται για θέσεις που προορίζονται μόνο για άτομα με ποσοστό αναπηρίας τουλάχιστον πενήντα τοις εκατό (50%), στην περίπτωση πρόσληψης μόνιμου προσωπικού και προσωπικού με σύμβαση εργασίας Ιδιωτικού Δικαίου Αορίστου Χρόνου, είτε μοριοδοτούνται για την ως άνω αναπηρία τους με 200 μονάδες, στην περίπτωση πρόσληψης προσωπικού με σύμβαση εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου για κάλυψη παροδικών αναγκών.

Ειδικότερα, με τις διατάξεις του άρθρου 6 του ν.4765/2021 (Α' 6), όπως ισχύει, ρητά εντάσσονται στον προγραμματισμό προσλήψεων του δημόσιου τομέα οι θέσεις που θα καλυφθούν από τα άτομα με αναπηρία (ΑμεΑ). Στην παρ. 1 του εν λόγω άρθρου, για την υποστήριξη των ατόμων με αναπηρία στην απασχόληση στον δημόσιο τομέα, ορίζεται ποσοστό (12%) των θέσεων μόνιμου και ΙΔΑΧ προσωπικού των κατηγοριών ΠΕ, ΤΕ, ΔΕ και ΥΕ επί των θέσεων που περιλαμβάνονται στον ετήσιο προγραμματισμό ανθρώπινου δυναμικού της δημόσιας διοίκησης του άρθρου 51 του ν. 4622/2019 (Α' 13) που θα καλύπτεται από άτομα με ποσοστό αναπηρίας τουλάχιστον πενήντα τοις εκατό (50%), όπως διαπιστώνεται από τις υγειονομικές επιτροπές του Κέντρου Πιστοποίησης Αναπηρίας. Ο συνολικός αριθμός των εν λόγω θέσεων κατανέμεται στον ετήσιο προγραμματισμό ανθρώπινου δυναμικού του άρθρου 51 του ν. 4622/2019. Ο καθορισμός των θέσεων ανά φορέα, κατηγορία, κλάδο, ειδικότητα διενεργείται με απόφαση του οικείου Υπουργού ή του επικεφαλής της Ανεξάρτητης Αρχής κατά λόγο αρμοδιότητας.

Προκειμένου, δε, να μην καθυστερεί η διαδικασία κάλυψης των προβλεπόμενων στο άρθρο 6 του ν. 4765/2021 θέσεων για τα ΑμεΑ, με τις διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου 3 του ν.5149/2024 τροποποιήθηκε η παρ. 1 του άρθρου 6 του ν. 4765/2021 και πλέον ορίζεται ρητά ότι η απόφαση του οικείου Υπουργού ή του επικεφαλής της Ανεξάρτητης Αρχής κατά λόγο αρμοδιότητας, περί καθορισμού των θέσεων ΑμεΑ ανά φορέα, κατηγορία, κλάδο, ειδικότητα εκδίδεται εντός προθεσμίας ενός (1) μηνός από την κοινοποίηση της Πράξης του Υπουργικού Συμβουλίου, με την οποία εγκρίνεται ο ετήσιος προγραμματισμός προσλήψεων.

Η θέσπιση της εν λόγω προθεσμίας κρίθηκε αναγκαία ώστε να επιταχυνθεί ο καθορισμός των προβλεπόμενων θέσεων για τα άτομα με αναπηρία από κάθε φορέα, προκειμένου ακολούθως να επιταχυνθεί και η περαιτέρω διαδικασία πλήρωσής τους καθόσον η απόφαση κατανομής αποτελεί προαπαιτούμενο αυτής.

Ορίζεται δε ότι σε περίπτωση άπρακτης παρέλευσης της εν λόγω προθεσμίας, το σύνολο των θέσεων των φορέων που υπάγονται στο οικείο Υπουργείο ή της Ανεξάρτητης Αρχής, οι οποίες έχουν εγκριθεί με την Πράξη του Υπουργικού Συμβουλίου περί προγραμματισμού προσλήψεων του έτους αναφοράς δεν θα μπορούν να συμπεριληφθούν σε προκηρύξεις για την πλήρωσή τους, είτε με διαδικασίες Α.Σ.Ε.Π. είτε μέσω ειδικών διαδικασιών.

Συνεπώς οι θέσεις τακτικού προσωπικού που καλύπτονται από άτομα με ποσοστό αναπηρίας τουλάχιστον 50% ρητά εντάσσονται στον ετήσιο προγραμματισμό προσλήψεων του άρθρου 51 του ν. 4622/2019 και οι προσλήψεις των ατόμων αυτών διενεργούνται από τον ΑΣΕΠ σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στις διατάξεις του ν. 4765/2021.

Επιπροσθέτως θέτουμε υπόψη σας ότι με την αριθμ. 413/2010 Γνωμοδότηση του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, η οποία έχει γίνει αποδεκτή, κρίθηκε νόμιμη η συνέχιση της απασχόλησης Ατόμων με Αναπηρίες (ΑΜΕΑ) σε επιχειρήσεις των ΟΤΑ μετά την ολοκλήρωση του επιχορηγούμενου από τον ΟΑΕΔ προγράμματος ορισμένου χρόνου, βάσει του οποίου απασχολούνται, όταν οι επιχειρήσεις αυτές επιθυμούν την περαιτέρω συνέχιση της απασχόλησής τους, κατά τα προβλεπόμενα στην διάταξη της παρ.1 του άρθρου 11 του ν. 3227/2004

Σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ.1 του άρθρου 11 του ν. 3227/2004, μετά τη συμπλήρωση με το άρθρο 56 του ν. 4186/2013, «*Τα Άτομα με Αναπηρίες που απασχολούνται κατά τη δημοσίευση του παρόντος και εφεξής σε επιχειρήσεις ή εκμεταλλεύσεις ή φορείς της παρ. 8 του άρθρου 2 του Ν. 2643/1998, κατ' εφαρμογή του προγράμματος επιχορήγησης από τον Ο.Α.Ε.Δ. Νέων Θέσεων Εργασίας Ατόμων με Αναπηρίες, τα οποία ο εργοδότης τους επιθυμεί να συνεχίσει να απασχολεί και μετά την ολοκλήρωση του προγράμματος, θεωρείται, ως προς όλες τις συνέπειες, ότι τοποθετήθηκαν δυνάμει του Ν. 2643/1998.*

«*Τα Άτομα με Αναπηρίες που έχουν απασχοληθεί μέσα στο τελευταίο έτος πριν τη δημοσίευση του παρόντος σε επιχειρήσεις ή εκμεταλλεύσεις ή φορείς της παρ. 8 του άρθρου 2 του ν. 2643/1998 (Α` 220) με οποιαδήποτε σχέση εργασίας ή δυνάμει αποφάσεων ασφαλιστικών μέτρων ή με προσωρινές διαταγές, θεωρείται ως προς όλες τις συνέπειες, ότι τοποθετήθηκαν και συνεχίζουν να παρέχουν την εργασία τους δυνάμει του ν. 2643/1998, εφόσον ο εργοδότης δηλώνει ότι επιθυμεί να συνεχίσει να τους απασχολεί.*»

Κατόπιν των ανωτέρω, προκύπτει ότι η διάταξη του άρθρου 11 του ν. 3227/2004 σε συνδυασμό με την 413/2010 Γνωμοδότηση του ΝΣΚ, περί δυνατότητας απασχόλησης των ατόμων με αναπηρία και μετά τη λήξη των προγραμμάτων, αφορά μόνο εκείνους που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της παρ. 1 του άρθρου 11 του ν. 3227/2004, δηλαδή τα νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου και όχι τους δήμους και ν.π.δ.δ., τα οποία ουδέποτε ενέπιπταν στο πεδίο εφαρμογής των ως άνω ρυθμίσεων, όπως άλλωστε έχει ενημερωθεί και ο εν θέματι φορέας κατόπιν σχετικής αλληλογραφίας με το Υπουργείο Εσωτερικών.

Περαιτέρω, σε ό,τι αφορά στις διαδικασίες πρόσληψης στο δημόσιο, του οποίου οι θέσεις θα πρέπει να καλύπτονται με εχέγγυα αντικειμενικότητας και ίσων ευκαιριών, δεν θα ήταν δυνατόν οι συμβάσεις ορισμένου χρόνου στο πλαίσιο επιδοτούμενων προγραμμάτων απασχόλησης ΑμεΑ της ΔΥΠΙΑ να δημιουργούν προηγούμενο νόμιμο έρεισμα για την άνευ άλλης προϋποθέσεως κατάληψη θέσης στο δημόσιο. Σε κάθε περίπτωση πάντως η εν λόγω προϋπηρεσία δύναται να ληφθεί υπόψη κατά τις διαδικασίες πρόσληψης βάσει των ισχυουσών διατάξεων.

Η ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΓΙΑΝΝΗ

Εσωτερική Διανομή:

- Γραφείο Υφυπουργού
- Γραφείο Γενικού Γραμματέα Δημόσιας Διοίκησης
- Γραφείο Υπηρεσιακού Γραμματέα